

(Nederlands)

Strategies of Confidence

Gecureerd door Alan Quireyns

Bram Crevits, Ilke De Vries, Saskia Holmkvist, Julika Rudelius

De tentoonstelling Strategies of Confidence is opgebouwd rond de term geloofwaardigheid. Het is een vaak gehanteerd begrip in de communicatiewetenschappen en de sociologie.

Het was de socioloog Erving Goffmann die in zijn analyse van gesprekken tussen het individu en de andere(n) geloofwaardigheid een fundamentele rol toedichtte. Het individu probeert in zijn communicatie tot de andere(n) de situatie te definiëren. Hierin tracht hij de reactie van anderen op wat hij zegt te controleren. Het individu impliceert in het gesprek steeds een beloftevol karakter: het verwijst continu naar zaken die op dat moment niet nagekeken kunnen worden. Hierdoor zijn de anderen verplicht af te gaan op de geloofwaardigheid van het individu om deze gegevens als waar te beschouwen en bijgevolg goed te kunnen reageren op wat er gezegd wordt.

De communicatie van het individu manifesteert zich op twee gebieden: enerzijds de verbale communicatie en anderzijds de lichaamstaal die niet altijd te controleren is. Het gehalte van geloofwaardigheid stijgt naargelang het individu beide communicatieniveau's zo goed mogelijk kan controleren, omdat men geneigd is iemands geloofwaardigheid vooral af te meten aan wat hij niet kan controleren, zijnde expressie

Voor deze tentoonstelling werden vier videokunstenaars geselecteerd. Dat zij allemaal met video werken, is niet toevallig. Het maakt de presentatie van de realiteit op een zeer duidelijke manier mogelijk. Naast de gecomprimeerde YouTube beelden van Bram Crevits hanteren Ilke De Vries en Saskia Holmkvist het medium als documentairemiddel. Julika Rudelius gebruikt video dan weer als middel om het ongezegde en oncontroleerbare te tonen.

Deze verschillende manieren van communiceren komen in de tentoonstelling uitvoerig aan bod. De kunstenaar is hierin diegene die het proces als stille getuige gadeslaat, documenteert en belangrijke visuele en inhoudelijke beslissingen maakt. De kunstenaar grijpt in en brengt de communicatie tot een dieper niveau, naast die van het tekstuele en het lichamelijke. De protagonisten in de films vertellen een verhaal dat door de bril van de kunstenaar tot een nieuw betekenisniveau gebracht wordt.

De geloofwaardigheid van de protagonisten wordt door de kunstenaars als de andere gecontroleerd aan de hand van de verhouding tussen de verschillende communicatielagen. Belangrijk is dat deze dialectiek zich binnen ieder van ons bevindt. Ook de bezoeker toetst de geloofwaardigheid af op dit dubbele communicatieniveau zowel van het kunstwerk als van zijn omgeving: in dit geval een tentoonstelling over geloofwaardigheid.

Alan Quireyns